

Omklassificering af veje

Møde med Viby Fællesråd den 19. februar 2024

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune

DAGSORDEN

- 1.** Velkomst og praktisk information
- 2.** Introduktion til harmoniseringsprojektet
- 3.** Fremsendte spørgsmål og svar
- 4.** Vejlav og vedligeholdelses- og renholdelsesforpligtelser
- 5.** Afrunding

VELKOMST OG PRAKTISK INFORMATION

1. VELKOMST OG PRAKTISK INFORMATION

Fra Teknik og Miljø – Mette Bjørn, Henriette Nielsen og Lisbeth Schou

Vi har afsat **en time til mødet**, og skriver undervejs et **kort referat**

Der må gerne **stilles spørgsmål undervejs** – hvis vi ikke kan give et klart svar vil vi gerne have muligheden for at **undersøge og svarer sammen med referatet**

Generelt er I er **altid velkomne til at kontakte** os på mail eller telefon, så vil vi gøre vores bedste for at hjælpe jer på vej. Kontaktoplysninger sendes med i referat.

GRUNDLAGET

2. INTRODUKTION TIL HARMONISERINGSPROJEKTET

1. Veje udpeges i samarbejde med MTM's Mobilitetsafdeling
 - Overordnede overblik over vejnettet, planer m.m.
2. Processen er igangsat februar 2017 - forventes at vare i 20 år
 - Veje offentliggjort i **2017** er overdraget til grundejerne
 - Veje offentliggjort i **2018** er overdraget til grundejerne
3. Der er mere end 6.000 private fællesveje i Aarhus Kommune
 - Grundejerne står selv for vedligeholdelse, renholdelse, vinterbekæmpelse og rensning af rendestensbrønde
4. Ca. 900 tilsvarende vejstrækninger, der er offentlige veje
 - Størstedelen af disse veje ville være udlagt som private fællesveje, hvis de var udlagt efter år 1970
5. Veje omklassificeres iht. [Byrådets vedtagne kriterier](#)

RETSGRUNDLAG

2. INTRODUKTION TIL HARMONISERINGSPROJEKTET

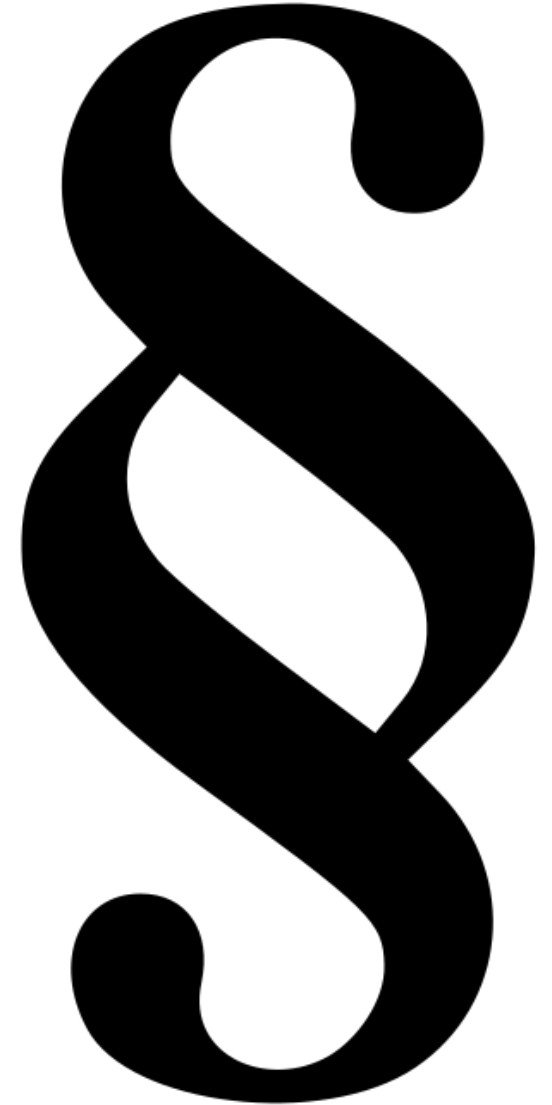
- Vejlovens § 15 og § 124 - **baggrunden**
 - Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvilke kommuneveje der skal nedklassificeres eller nedlægges, jf. § 124. Beslutninger træffes på baggrund af en samlet trafikal vurdering og må ikke kun være begrundet i økonomiske forhold.

- Vejlovens § 124, stk. 3 – **tidspunkt for omklassificering**
 - Vej der påtænkes omklassificeret **offentliggøres** på kommunens hjemmeside
 - Tidligst **4 år** efter offentliggørelsen og senest **6 år** efter kan der træffes endelig afgørelse

- Vejlovens § 124, stk. 5 – **vejret og vejejer**
 - Kommunen skal træffe beslutning om, **hvem der fremover er vejejer**
 - Der skrives ud til private vejejer med tilbud om at overtage vejarealet

- Vejlovens § 125 – **foreløbig og endelig tilstandsrapport**
 - Belyser vejens tilstand
 - **Foreløbig tilstandsrapport** udarbejdes og sendes i partshøring hos berørte grundejere
 - **Endelig tilstandsrapport** udarbejdes og udsendes med den endelige afgørelse
 - Normalkravet er en restlevetid på 25%, Byrådet har vedtaget en **50% restlevetid** ved overdragelse

- Endelig afgørelse kan påklages til Vejdirektoratet fsva. retslige spørgsmål

SPØRGSMÅL, TRAFIK

3. FREMSENDTE SPØRGSMÅL OG SVAR

Spørgsmål

Veje med gennemkørende trafik over 90%. Er det overhovedet relevant at omklassificere en sådan strækning?

Svar

Teknik og Miljø er i tvivl om hvilke veje der refereres til, og hvor de 90% kommer fra?

De veje der er offentliggjort til omklassificering, er udvalgt med udgangspunkt i de byråds vedtagne kriterier ([link: https://aarhus.dk/media/ee2msjyn/kriterier-for-harmonisering-af-vejnettet.pdf](https://aarhus.dk/media/ee2msjyn/kriterier-for-harmonisering-af-vejnettet.pdf)).

inden offentliggørelsen er vejene overordnet drøftet med Teknik og Miljø's Mobilitetsafdeling samt de større forsyningselskaber. Udgangspunktet er, at veje der omklassificeres ikke vurderes at have mere end 50% gennemkørende trafik.

Teknik og Miljø anser trafik til og fra ejendomme med adresse på de omklassificerede veje som værende vedkommende trafik. Det understreges i den forbindelse, at trafikens sammensætning er uden betydning for, om vejen er egnet til omklassificering. Det afgørende er, om den motoriserede færdsel er vedkommende

Det er ikke et krav, at der skal foretages trafiktællinger inden en vej kan omklassificeres.

Spørgsmål

Nogle af de berørte veje ligger i områder, for hvilke der ønskes hastighedsbegrænsning på max. 40 km/h eller lavere. Er det lettere eller sværere at opnå for private fællesveje?

Svar

Den igangværende forsøgsordning har fokus på de offentlige veje.

Hvis der er ønsker til ændringer på private fællesveje, f.eks. Skiltning, bump m.v. skal vejmyndigheden og Politiet give tilladelse.

SPØRGSMÅL, VEDLIGEHOLEDSE

3. FREMSENDTE SPØRGSMÅL OG SVAR

Spørgsmål

Nogle af de berørte veje har særdeles få beboere ift. trafikmængden på vejene. Kan de beboere pålægges fuld vedligeholdelsespligt?

Svar

I henhold til gældende lovgivning er det de tilgrænsende grundejere **med** vejret, der har vedligeholdelsesforpligtelsen til den private fællesvej, som udgangspunkt langs matriklen og ud til midten af vejen. Mindre veje, med færre grundejere har altså stadig vedligeholdelsesforpligtelsen.

Spørgsmål

Nogle af de berørte veje **fungerer bl.a. som tilkørsel til virksomheder og er derfor belastet med tung trafik**. Kan der **differentieres mht. betaling til vejlav?**

Svar

Kontingentsættelse er en privatretslig aftale mellem medlemmer af vejlavet. I henhold til privatvejslovens bestemmelser vil grundejere typisk skulle bidrage forskelligt til istandsættelse efter ejendommens brug

Et vejlav kan fastlægge kontingentet på flere forskellige måder, f.eks.:

1. Hvis vejen på et tidspunkt bliver meget hullet og vejmyndigheden giver påbud om udbedringer af hele vejen, vil alle ejendomme der er tilgrænsende og har vejret blive inddraget. De vil skulle bidrage til vedligeholdet ift. ejendommens brug af vejen – der er ikke faste regler for hvordan det gøres. Man kan f.eks. fordele med 5 parter pr. boligenhed for husejere og 1-2,5 parter for boliger i bofællesskabet mv.
2. I forhold til dagligdags-vedligeholdet langs facaden og ud til vejmidten kan I vælge at opmåle vejen og fordele iht. ansvars-arealer og så fastlægge parterne forholdsmæssigt.
3. Der er andre steder, hvor de er valgt at lave et fast kontingent, og så besluttet at f.eks. institutioner betaler 3-5 x kontingent på grund af det øgede brug af vejen ift. de private ejendomme.

Vi anbefaler, at vejlavet forsøger at tilstræbe en fordeling, der er let at håndtere for alle medlemmer og som der kan opnås enighed om.

SPØRGSMÅL, PARKERING

3. FREMSENDTE SPØRGSMÅL OG SVAR

Spørgsmål

*Nogle af de berørte veje er mht. både **parkering og trafik er påvirket af, at nabovejene i området har betalingsparkering (gul zone). Hvordan kan det håndteres?***

Svar

Det er korrekt, at når veje omklassificeres og ændre status til private fællesveje forsvinder muligheden for at indføre betalingsparkering.

Både offentlige veje og private fælles veje i byområder er generelt åbne for alle. Man har dog mulighed for på private fælles veje at indføre restriktioner og ordninger der begrænser andres mulighed for parkering på vejen.

Derudover er det korrekt at der er indført beboerparkering i Marselis Kvarteret. Det er kendt at når der indføres beboerparkeringsordninger så vil der ske en ændring i parkeringsmønstret og dem der ikke længere kan parkere frit og ubegrænset vil søge nye muligheder. Derfor kan det ikke afvises at der er nogle at de omkringliggende veje der har fået en øget parkeringssøgende trafik. Det er dog ikke noget vi har data på.

Spørgsmål

*Man kan som bekendt ikke **have betalingsparkering på private fællesveje**. Hvilke muligheder findes der for at reducere mængden af "fremmed" kørsel og parkering?*

Svar

Aarhus Kommune har i samråd med Politiet godkendt privat parkeringskontrol på enkelte veje i kommunen. Dog er der en afklaring i gang med Vejdirektoratet, da der er tvivl om, i hvilket omfang kommunen kan tillægge de private fællesveje denne form for parkeringskontrol. Derfor afventes Vejdirektoratets udtalelse.

Såfremt grundejere på en privat fællesvej ønsker foranstaltninger, f.eks. bump, opsætning af skilte m.m. skal kommunen som vejmyndig med samtykke fra Politiet give tilladelse til dette. Derfor skal der fremsendes et projekt til godkendelse.

Hvis projektet godkendes vil der blive udstedt en offentligretlig tilladelse. Herefter skal grundejerne på den private fællesvej sikre, at der er bred enighed blandt grundejerne til, at foretage foranstaltningen.

SPØRGSMÅL, BYUDVIKLING

3. FREMSENDTE SPØRGSMÅL OG SVAR

Spørgsmål

En del af vejene vil få en stærkt øget trafik- og parkeringsbelastning, når det nye stadion og Kongelunden står klar. Dermed vil vedligeholdelsesomkostningerne stige uforholdsmæssigt. Kan beboerne kompenseres for det?

Svar

I forbindelse med budgetforlig 2024 fremgår det:

Som en del af den grønne mobilitetsplan ønsker forligspartierne desuden, at der sikres parkeringsmuligheder i Kongelunden og de omkringliggende områder i nærheden af havnen, herunder med fokus på at udnytte parkeringsmulighederne til både dagligdagsparkering for beboere, pendlere mv. samt eventparkering.

Dette arbejder Mobilitet i øjeblikket på, så der kan ikke oplyses mere præcist om, hvad det ender med.

Det er selvfølgelig noget der endnu engang vurderes på, inden der endeligt træffes afgørelser på nogle af de veje i området omkring Kongelunden.

I forbindelse med omklassificering af veje vil der også blive set på event- og sæsonbetonet parkering, f.eks. skovområder, strande, stadion mv.

Privatvejsloven (§58) beskriver at kommunen mindst hvert femte år skal vurdere om vejen bør optages som offentlig. Vejene og deres betydning skal altså vurderes løbende.

Hvis kommunen påbyder vedligehold primært af hensyn til den almene færdsel kan kommunen betale en del af udgifterne. Men hvis det er tilfældet bør det overvejes om vejen skal optages som offentlig.

SPØRGSMÅL, VEJLAV

3. FREMSENDTE SPØRGSMÅL OG SVAR

Spørgsmål

SKAL der oprettes **ét vejlav pr. vej**, eller kan der være ét vejlav for et større, homogent område? (F.eks. Gl. Kongsvang, hvori alle veje foreslås omklassificeret).

Svar

Nej, det er der ikke et krav om. Der kan sagtens være ét vejlav for et større område. Det vigtigste er at medlemmerne er enige om de løbende drifts- og vedligeholdelsesforpligtelser m.m. Det er en privatretslig aftale mellem de medlemmer, der ønsker at være medlem af vejlavet.

Spørgsmål

Alle ejendomme, der ligger ud til en privat fællesvej skal som bekendt bidrage til afholdelse vedligeholdelsesudgifterne – også hjørnejendomme, men **hvis to veje med hvert sit vejlav krydser hinanden, skal hjørnejendommene så deltage i afholdelse af udgifterne for begge vejlav?** ("Betaling pr. meter fortov").

Svar

Tilgrænsende grundejere med vejret har i henhold til privatvejslovens bestemmelser en pligt til at vedligeholde, som udgangspunkt langs matriklen og ud til midten af vejen. Undtaget er grundejere uden vejret. Hjørnegrunde kan derfor godt have forpligtelser til flere sider.

Spørgsmål

MTM har et link til en "**standardvedtægt**" for vejlav, men findes der eksempler på vedtægter, hvor løsning på nogle af de nævnte problemstillinger er præciseret? (Store grunde vs. små grunde, erhvervsvirksomheder vs. parcelhuse etc.).

Svar

Der er os bekendt ikke etableret så mange vejlav med problematikker om blandet bolig og erhverv. De fleste er først lige i gang.

Fastsættelse af kontingent er et privatretsligt anliggende mellem medlemmer af vejlavet. Se tidligere svar under "slide 7 om vedligeholdelse for eksempler på fastsættelse af kontingent.

SPØRGSMÅL, ØVRIG

3. FREMSENDTE SPØRGSMÅL OG SVAR

Spørgsmål

De tre forhold: Omklassificering til private fællesveje, omfanget af "fremmed" kørsel/parkering, etablering af 40 km/h-zone og evt. spærring af veje hører - set fra beboernes synsvinkel - sammen. Vil der ske en intern koordination i MTM således, at der kan anlægges en helhedsvurdering af forholdene?

Svar

Teknik og Miljø's Mobilitetsafdeling har det overordnede ansvar for den overordnede mobilitet i kommunen, bl.a. i forhold til gældende planer og fremtidige strategier.

Mobilitetsafdelingen er med til at udpege og koordinere veje til omklassificering, hvor der bl.a. ses på en vejs betydning for den brede offentlighed, og kortlægning af hvilke veje der ønskes bilisterne skal benytte for at komme fra A til B.

VEJLAV

4. VEJLAV OG VEDLIGEHOLDELSES- OG RENHOLDELSESFORPLIGTELSE

Et vejlav **varetager grundejernes fælles interesse** i forhold til drift og vedligeholdelse af en privat fællesvej

Slutter man sig sammen med andre grundejere i et vejlav, kan det lade sig gøre at **arbejde for fælles mål for vejens vedligeholdelse, drift og forandringer.**

Som grundejer har du **vedligeholdelses- og renholdelsespligten ud for din ejendom**, som udgangspunkt i din grunds facadelængde og ud til midten af vejen. Uanset om du er med i et vejlav eller ej.

Det er **frivilligt at være en del af et vejlav** – kommunen kan ikke påtvinge grundejere at være medlem.

VEDLIGEHOEDESESFORPLIGTELSE

4. VEJLAV OG VEDLIGEHOEDESESFORPLIGTELSE OG RENHOEDESESFORPLIGTELSE

Den fremtidige vedligeholdelse overdrages til grundejerne

Iht. privatvejsloven (byzone) er det ejerne af de ejendomme der **grænser til en privat fællesvej**, som skal holde vejen i god og forsvarlig stand i forhold til færdslens art og omfang, herunder holde vejen forsynet med forsvarligt afløb

God og forsvarlig stand - betyder at vejen ud over den daglige færdsel blandt andet skal kunne holde til servicekørsel, skraldevogne, ledningsarbejder mv.

Som grundejer har du som udgangspunkt **pligten i din grunds facadelængde og ud til midten af vejen**

Vedligeholdelsesforpligtelser

- Asfaltbelægning
- Fortov, kantsten
- Vejens udstyr (skilte, vejrabatter, helleanlæg mm.)
- Rendestensbrønde og stikledninger frem til hovedledninger

GRUNDEJERFORPLIGTELSE

4. VEJLAV OG VEDLIGEHOLDELSES- OG RENHOLDELSESFORPLIGTELSE

Uanset om man bor ud til en offentlig vej eller privat fællesvej har grundejer en renholdelsespligt (grundejerforpligtelser).

Renholdelsesforpligtelser (fortov, sti, rabat)

- Renholde belagte fortovs- og stiarealer for affald og ukrudt
- Beskære træer og buske mod vej/fortov/sti
- Sikring af forsvarligt afløb, så intet hindrer vandets frie løb*
- Rydde sne og glatførebekæmpe
- Fjerne forureninger, knust glas m.m. til gene og ulempe for færdslen

Men i forbindelse med omklassificering udvides renholdelsesforpligtelsen til også at omfatte vejen.

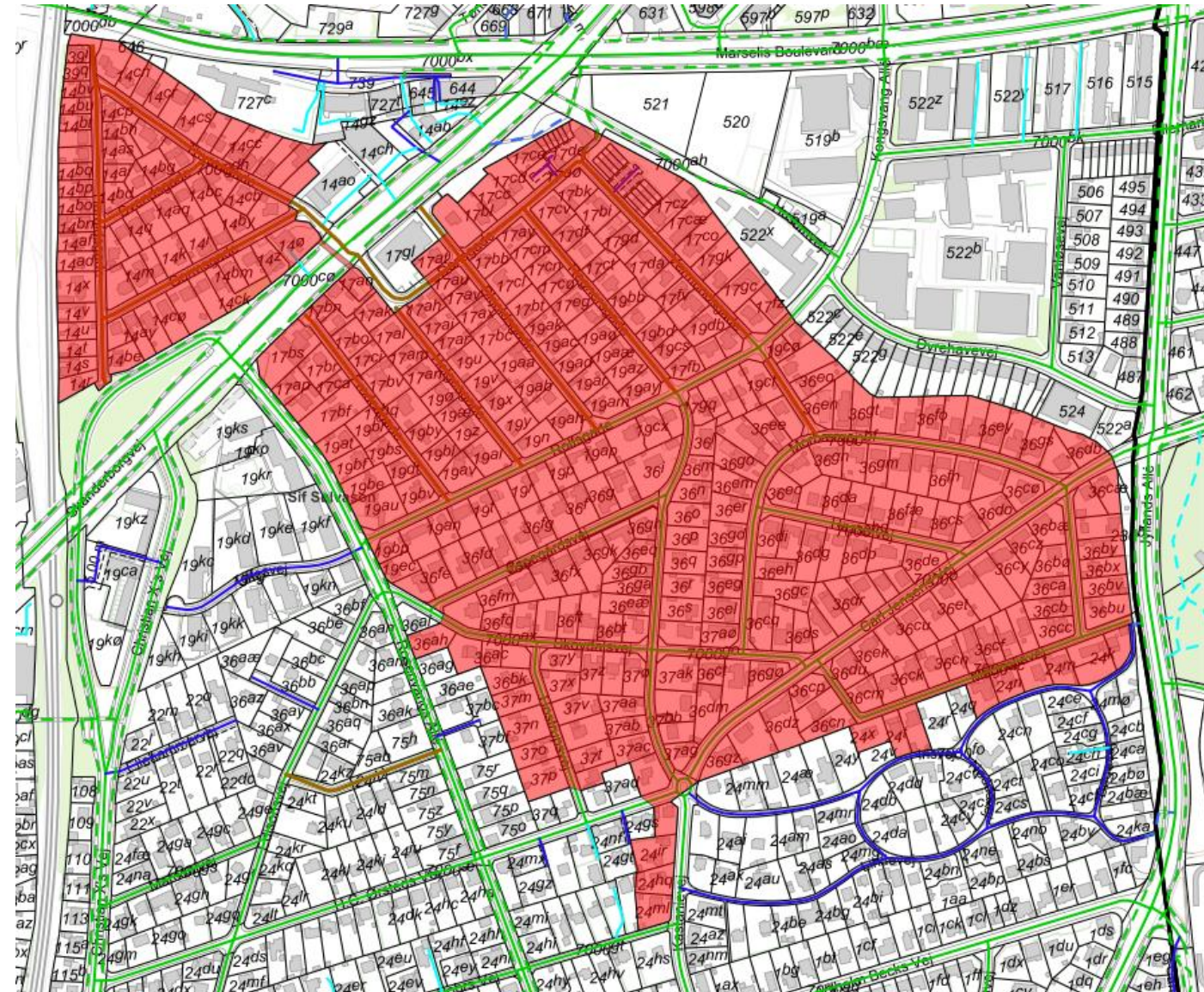
*f.eks. at fjerne blade og andet affald fra rendestensristene

STRÆKNINGER OFFENTLIGGJORT 2023

5. AFRUNDING

- Kongsvang-Skovdal Grundejerforenings området
 - Frodesgade
 - Gormsgade
 - Haraldsgade
 - Helgesgade
 - Regnersgade
 - Skjoldsgade
 - Svendsgade
 - Thyrasgade
 - Vermundsgade
 - Dansgade

STRÆKNINGER OFFENTLIGGJORT 2023

5. AFRUNDING

Andet

5. AFRUNDING

- Veje udpeges i samarbejde med MTM's Mobilitetsafdeling
 - Overordnede overblik over vejnettet, planer m.m.
- Hjemmeside om omklassificering
 - www.aarhus.dk/omklassificering

